

Zdrowie publiczne.

Dz.U.2022.1608 t.j. z dnia 2022.08.01

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 1 sierpnia 2022r.

tekst jednolity

Wejście w życie:

3 grudnia 2015 r. , 1 stycznia 2016 r. , 1 stycznia 2017 r. , 1 października 2017 r. , 1 stycznia 2018 r.

zobacz:

art. 30

Art. 30. [Wejście w życie]

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1)

art. 4 ust. 2 pkt 7, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2017 r.;

2)

art. 9, art. 19 pkt 1, 3, 4 i 6, art. 20, art. 23 i art. 25 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.;

3)

art. 12 i art. 22, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.;

4)

art. 21, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

USTAWA

z dnia 11 września 2015 r.

o zdrowiu publicznym

(T.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1608.)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Przedmiot ustawy]

1. Ustawa określa zadania z zakresu zdrowia publicznego, podmioty uczestniczące w realizacji tych zadań oraz zasady finansowania zadań z zakresu zdrowia publicznego.
- 1a. Ustawa określa także zasady ustalania i pobierania opłaty od napojów z dodatkiem substancji o właściwościach słodzących, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 1, oraz kofeiny lub tauryny w produkcie gotowym do spożycia.
2. Przez zdrowie publiczne rozumie się zadania określone w art. 2.

Art. 2. [Zadania z zakresu zdrowia publicznego]

Zadania z zakresu zdrowia publicznego obejmują:

- 1) monitorowanie i ocenę stanu zdrowia społeczeństwa, zagrożeń zdrowia oraz jakości życia związanej ze zdrowiem społeczeństwa;
- 2) edukację zdrowotną dostosowaną do potrzeb różnych grup społeczeństwa, w szczególności dzieci, młodzieży i osób starszych;
- 3) promocję zdrowia;
- 3a) kreowanie postaw zdrowotnych i społecznych sprzyjających profilaktyce zachowań ryzykownych;
- 3b) zapobieganie uzależnieniom oraz skutkom zdrowotnym i społecznym wynikającym z uzależnień;
- 4) profilaktykę chorób;
- 5) działania w celu rozpoznawania, eliminowania lub ograniczania zagrożeń i szkód dla zdrowia fizycznego i psychicznego w środowisku zamieszkania, nauki, pracy i rekreacji;
- 6) analizę adekwatności i efektywności udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej w odniesieniu do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa;
- 7) inicjowanie i prowadzenie:

- a) działalności naukowej w zakresie zdrowia publicznego,
- b) współpracy międzynarodowej dotyczącej działalności naukowej w zakresie zdrowia publicznego;
- 8) rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego;
- 9) ograniczanie nierówności w zdrowiu wynikających z uwarunkowań społeczno-ekonomicznych;
- 10) działania w obszarze aktywności fizycznej.

Art. 3. [Podmioty realizujące zadania z zakresu zdrowia publicznego]

1. Zadania z zakresu zdrowia publicznego realizują, współdziałając ze sobą, organy administracji rządowej, zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893, 2368 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 350, 807 i 847), państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze, a także jednostki samorządu terytorialnego, realizujące zadania własne polegające na promocji lub ochronie zdrowia.
2. W realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego mogą uczestniczyć podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.).
3. W realizacji zadań, o których mowa w art. 2 pkt 1, samorząd gminy oraz samorząd powiatu mogą współpracować z samorządem województwa.
4. W realizacji zadań, o których mowa w art. 2 pkt 6, samorząd województwa współpracuje z wojewodą.
5. Narodowy Fundusz Zdrowia realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego obejmujące finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.) oraz dofinansowanie programów polityki zdrowotnej na zasadach określonych w art. 48d tej ustawy.

Rozdział 2

Koordynacja i opiniowanie realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego

Art. 4. [Zadania ministra właściwego do spraw zdrowia; Pełnomocnik Rządu do spraw zdrowia

publicznego]

1. Zadania wynikające z ustawy koordynuje minister właściwy do spraw zdrowia.
2. Do zadań ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie koordynacji zadań z zakresu zdrowia publicznego należy:
 - 1) przygotowanie projektu Narodowego Programu Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1;
 - 2) monitorowanie realizacji zadań, o których mowa w art. 2;
 - 3) zapewnianie spójności zadań realizowanych przez organy i podmioty, o których mowa w art. 3;
 - 4) sygnalizowanie właściwym organom i podmiotom, o których mowa w art. 3, potrzeby podjęcia określonych zadań z zakresu zdrowia publicznego;
 - 5) gromadzenie i analizowanie informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej społeczeństwa i rozpowszechnienia czynników ryzyka oraz udostępnianie tych informacji w sposób uniemożliwiający identyfikację osób, których dotyczą;
 - 6) analizowanie informacji, o których mowa w art. 12;
 - 7) sporządzanie informacji o zadaniach z zakresu zdrowia publicznego zrealizowanych lub podjętych w danym roku, wraz z ich ewaluacją.
3. Do realizacji zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 6, minister właściwy do spraw zdrowia może powoływać zespoły robocze składające się z osób posiadających wiedzę i doświadczenie związane z realizacją zadań z zakresu zdrowia publicznego. Działalność zespołów jest finansowana z budżetu państwa z części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia.
4. Rada Ministrów może, na podstawie art. 10 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1188), ustanowić Pełnomocnika Rządu do spraw zdrowia publicznego. Pełnomocnik, w zakresie określonym w przepisach o jego ustanowieniu, realizuje zadania ministra właściwego do spraw zdrowia z zakresu zdrowia publicznego wynikające z ustawy.

Art. 5. [Współdziałanie ministra właściwego do spraw zdrowia z innymi podmiotami]

1. Minister właściwy do spraw zdrowia współdziała z organami władzy publicznej, jednostkami podległymi lub nadzorowanymi przez ministra właściwego do spraw zdrowia, w tym z Narodowym Funduszem Zdrowia, Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego - Państwowym Zakładem Higieny, Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, zwanym dalej "Centrum", Instytutem Medycyny Wsi, Głównym Inspektorem Sanitarnym, a także Centralnym Instytutem Ochrony Pracy - Państwowym Instytutem Badawczym, Głównym Inspektorem Sanitarnym Wojska Polskiego oraz

podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 2.

2. Organy władzy publicznej oraz państwowe jednostki organizacyjne są obowiązane do współpracy i udzielania pomocy ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w tym do bezpłatnego udostępniania mu informacji, dokumentów i danych, którymi dysponują, niezbędnych do realizacji jego zadań, w terminie określonym przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Dane są udostępniane w postaci zbiorów danych jednostkowych uniemożliwiających identyfikację osób, których dotyczą.

Art. 6. [Zadania Rady do spraw Zdrowia Publicznego]

1. Tworzy się Radę do spraw Zdrowia Publicznego, zwaną dalej "Radą", pełniącą funkcję opiniodawczo-doradczą dla ministra właściwego do spraw zdrowia.
2. Do zadań Rady należy:
 - 1) opiniowanie projektu Narodowego Programu Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1, i ewaluacja wdrażania tego programu;
 - 2) przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw zdrowia propozycji nowych zadań służących realizacji celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1;
 - 3) wykonywanie innych zadań opiniodawczo-doradczych w zakresie zdrowia publicznego powierzonych przez ministra właściwego do spraw zdrowia.
3. Obsługę Rady zapewnia komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zdrowia.
4. Koszty funkcjonowania Rady są pokrywane z budżetu państwa z części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 7. [Skład i posiedzenia Rady do spraw Zdrowia Publicznego]

1. Rada składa się z:
 - 1) przedstawiciela Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) przedstawicieli każdego z ministrów kierujących działami administracji rządowej;
 - 3) konsultantów krajowych w dziedzinach: zdrowia publicznego, epidemiologii, chorób zakaźnych, kardiologii, onkologii klinicznej, diabetologii, psychiatrii, medycyny pracy, zdrowia środowiskowego oraz pielęgniarstwa;
 - 4) nie więcej niż czterech przedstawicieli wskazanych przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;

- 5) przedstawiciela Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 6) przedstawiciela Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny;
- 7) (uchylony);
- 7a) przedstawiciela Centrum;
- 8) przedstawiciela Głównego Inspektora Sanitarnego;
- 9) (uchylony);
- 11) przedstawiciela Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych;
- 12) przedstawiciela Naczelnej Rady Lekarskiej;
- 13) przedstawiciela Naczelnej Rady Aptekarskiej;
- 14) przedstawiciela Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych;
- 14a) przedstawiciela Krajowej Rady Fizjoterapeutów;
- 15) nie więcej niż dwóch przedstawicieli reprezentatywnych organizacji pracodawców;
- 16) przedstawiciela organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2.

2. Członków Rady powołuje minister właściwy do spraw zdrowia:

- 1) na wniosek właściwego organu, organizacji lub podmiotu, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4-14a, z wyjątkiem członka powoływanego z własnej inicjatywy;
- 2) spośród osób zgłoszonych, w terminie 14 dni od dnia publikacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia ogłoszenia o zamiarze powołania Rady lub zmian w jej składzie, przez organizacje lub podmioty określone w ust. pkt 15 i 16.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia odwołuje członka Rady z własnej inicjatywy albo na wniosek właściwego organu, organizacji lub podmiotu, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4-16. W przypadku odwołania członka Rady z własnej inicjatywy minister właściwy do spraw zdrowia niezwłocznie powiadamia o tym właściwy organ, organizację lub podmiot.

4. Przewodniczącą Rady wyznacza minister właściwy do spraw zdrowia.

5. Rada podejmuje uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.

W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego Rady.

6. W posiedzeniach Rady mogą brać udział z głosem doradczym osoby zaproszone przez przewodniczącego Rady.
7. W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ust. 2 Rada może tworzyć zespoły robocze.
8. W skład zespołów, o których mowa w ust. 7, mogą wchodzić osoby niebędące członkami Rady.
9. Szczegółowy tryb pracy Rady określa regulamin pracy Rady uchwalony przez Radę i zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 8. [Zwrot kosztów przejazdu i rekompensata z tytułu udziału w posiedzeniach Rady do spraw Zdrowia Publicznego]

1. Członkom Rady oraz osobom, o których mowa w art. 7 ust. 6 i 8, w związku z wykonywanymi czynnościami przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z 2021 r. poz. 1162 oraz z 2022 r. poz. 655).
2. Pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika od pracy na czas niezbędny do wzięcia udziału w posiedzeniach Rady. W przypadku skorzystania przez pracownika ze zwolnienia od pracy pracodawca wydaje zaświadczenie określające wysokość utraconego wynagrodzenia za czas tego zwolnienia w celu uzyskania przez pracownika od ministra właściwego do spraw zdrowia rekompensaty pieniężnej z tego tytułu - w wysokości przewidzianej w zaświadczeniu, chyba że obowiązujące u danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują zachowanie przez pracownika prawa do wynagrodzenia za czas zwolnienia.
3. Zwrot kosztów przejazdu oraz rekompensata, o których mowa w ust. 1 i 2, są finansowane z budżetu państwa z części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia.

Rozdział 2a

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami

Art. 8a. [Status prawny i siedziba Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom]

1. Działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami prowadzi Centrum.
2. Centrum jest państwową jednostką budżetową podległą ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.

3. Siedzibą Centrum jest miasto stołeczne Warszawa.

Art. 8b. [Zadania Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom]

1. Centrum realizuje zadania z zakresu:

- 1) profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 2) przeciwdziałania narkomanii;
- 3) przeciwdziałania innym uzależnieniom, w tym dofinansowane z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych.

2. Do zadań Centrum należy:

- 1) wykonywanie zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, które polegają na powierzaniu i wspieraniu wykonywania zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
- 2) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działań, które zmierzają do ograniczenia używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- 3) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym w rodzinach z problemem używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;
- 4) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zaburzeń, które wynikają z prenatalnej ekspozycji na alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, oraz inicjowanie i wspieranie działań w zakresie pomocy osobom z spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD) oraz ich rodzinom lub opiekunom;
- 5) prowadzenie działań, które zmierzają do podnoszenia jakości oddziaływań profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży;
- 6) inicjowanie działań, które zmierzają do poprawy dostępności i jakości pomocy na rzecz członków rodzin z problemem używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- 7) współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji, które zajmują się przeciwdziałaniem

przemocy w rodzinie, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z używaniem alkoholu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym;

- 8) współpraca z sądami powszechnymi w sprawach rodzinnych i sprawach nieletnich w zakresie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz ich skutkom;
- 9) opiniowanie i przygotowywanie projektów aktów prawnych w zakresie, o którym mowa w pkt 1-7, oraz inicjowanie prac nad nowymi rozwiązaniami w tym zakresie;
- 10) opracowywanie standardów i rekomendacji w zakresie profilaktyki używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, a także leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych;
- 11) monitorowanie dostępności i jakości świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia uzależnień;
- 12) udzielanie merytorycznej pomocy w ramach współpracy z podmiotami, które realizują zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym z jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami, stowarzyszeniami i innymi podmiotami prowadzącymi działalność oświatowo-informacyjną, badawczą, profilaktyczną, leczniczą, rehabilitacyjną i reintegracyjną, a także osobami fizycznymi, które realizują zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów w zakresie uzależnień, oraz zlecenie i finansowanie realizacji tych zadań;
- 13) współpraca z organizacjami międzynarodowymi, które prowadzą działalność w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i ograniczenia szkód nimi wywołanych, w tym udział w pracach sprawozdawczych na rzecz tych organizacji;
- 14) zbieranie, gromadzenie, wymiana informacji i dokumentacji objętych badaniami statystycznymi statystyki publicznej w zakresie problemów alkoholowych oraz dotyczących środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych i narkomanii oraz opracowywanie i przetwarzanie zebranych danych;
- 15) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie analiz oraz badań naukowych w zakresie problemów alkoholowych oraz problemów dotyczących środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych i narkomanii, w tym sporządzanie ocen epidemiologicznych zagrożeń, oraz opracowywanie i udostępnianie ich wyników;
- 16) prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej, opracowywanie ekspertyz oraz opracowywanie i wdrażanie nowych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów w zakresie uzależnień;

- 17) współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, w tym z pełnomocnikami, o których mowa w § 4 ust. 3 i w art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i 218), oraz z ekspertami w zakresie uzależnień;
- 18) podejmowanie działań interwencyjnych w sprawach skarg i wniosków kierowanych do Centrum;
- 19) monitorowanie i inicjowanie działań, które zwiększają skuteczność i dostępność leczenia uzależnień;
- 20) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i art. 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jeżeli interwencję nie podejmuje gmina;
- 21) dokonywanie okresowych ocen programów profilaktycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i readaptacyjnych pod względem ich skuteczności w zakresie ograniczenia używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych;
- 22) prowadzenie krajowego systemu informacji o alkoholu, środkach odurzających, substancjach psychotropowych, środkach zastępczych oraz nowych substancjach psychoaktywnych, a także monitorowanie działań, które są podejmowane na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na poziomie krajowym i międzynarodowym, w szczególności:
 - a) pełnienie roli punktu obserwacyjnego (Focal Point) Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii,
 - b) współpraca z Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii oraz Europejską Siecią Informacji o Narkotykach i Narkomanii (Reitox);
- 23) dofinansowywanie kosztów szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień, o którym mowa w ustawie z dnia 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1297) oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 46 tej ustawy;
- 24) obsługa techniczno-organizacyjna Rady do Spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 25) monitorowanie realizacji:
 - a) wojewódzkich programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,

przeciwdziałania narkomanii;

- 26) opracowywanie analizy realizacji działań, które są podejmowane w danym roku przez samorząd województwa oraz samorząd gminny w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
 - 27) wykonywanie innych zadań zleconych przez ministra właściwego do spraw zdrowia.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia nadaje, w drodze zarządzenia, statut Centrum, który określa strukturę organizacyjną Centrum, mając na uwadze stworzenie optymalnych warunków do efektywnej realizacji zadań przez Centrum.

Art. 8c. [Pieczęć Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom]

Centrum ma prawo używania pieczęci okrągłej z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej pośrodku, z nazwą Centrum w otoku.

Art. 8d. [Dyrektor Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i jego zastępcy]

1. Centrum jest kierowane i reprezentowane na zewnątrz przez Dyrektora Centrum.
2. Dyrektora Centrum powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zdrowia.
3. Stanowisko Dyrektora Centrum może zajmować osoba, która:
 - 1) posiada wykształcenie wyższe magisterskie lub równorzędne;
 - 2) jest obywatelem polskim;
 - 3) korzysta z pełni praw publicznych;
 - 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - 5) posiada co najmniej 5-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym lub samodzielnym;
 - 6) posiada wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Centrum.
4. Zastępców Dyrektora Centrum, nie więcej niż trzech, powołuje i odwołuje Dyrektor Centrum po uzyskaniu pisemnej akceptacji ministra właściwego do spraw zdrowia.
5. W przypadku śmierci albo odwołania Dyrektora Centrum jego zadania do czasu powołania nowego Dyrektora Centrum wykonuje zastępca Dyrektora Centrum wskazany przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 8e. [Powołanie na stanowisko dyrektora Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i jego zastępców]

Powołanie na stanowiska, o których mowa w art. 8d ust. 1 i 4, jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Art. 8f. [Nabór pracowników Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom]

1. Nabór kandydatów, którzy mają być zatrudnieni na wolne stanowiska pracy w Centrum, z wyłączeniem powołania na stanowiska pracy, o których mowa w art. 8d ust. 1 i 4, jest otwarty i konkurencyjny.
2. Ogłoszenie o naborze zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), na stronie podmiotowej Centrum oraz w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Centrum. Ogłoszenie o naborze zawiera co najmniej:
 - 1) nazwę i adres Centrum;
 - 2) określenie stanowiska pracy;
 - 3) wymagania związane ze stanowiskiem pracy, zgodnie z opisem danego stanowiska, ze wskazaniem, które z nich są niezbędne, a które dodatkowe;
 - 4) zakres zadań wykonywanych na danym stanowisku;
 - 5) informację o warunkach pracy na danym stanowisku;
 - 6) informację, czy w miesiącu poprzedzającym datę upublicznienia ogłoszenia wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Centrum, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558), wynosi co najmniej 6%;
 - 7) wskazanie wymaganych dokumentów;
 - 8) termin i określenie miejsca składania dokumentów;
 - 9) informację o metodach i technikach naboru.
3. Imiona i nazwiska kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne, oraz wynik naboru stanowią informację publiczną w zakresie objętym wymaganiami, które są określone w ogłoszeniu o naborze.
4. Termin składania dokumentów, który jest określony w ogłoszeniu o naborze, nie może być krótszy niż 14 dni, licząc od dnia zamieszczenia tego ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie

podmiotowej Centrum.

5. Po upływie terminu składania dokumentów, który jest określony w ogłoszeniu o naborze, niezwłocznie upowszechnia się listę kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w ogłoszeniu o naborze, przez umieszczenie jej w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Centrum, w której jest prowadzony nabór, a także przez zamieszczenie jej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Centrum.
6. Lista, o której mowa w ust. 5, zawiera imię i nazwisko kandydata oraz określenie jego miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1509 i 2459).
7. Z przeprowadzonego naboru kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Centrum sporządza się protokół oraz informację o wyniku naboru.
8. Protokół, o którym mowa w ust. 7, zawiera:
 - 1) określenie stanowiska pracy, na które był prowadzony nabór, liczbę kandydatów oraz imię, nazwisko i określenie miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny nie więcej niż 5 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
 - 2) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
 - 3) uzasadnienie dokonanego wyboru.
9. Informacja, o której mowa w ust. 7, zawiera:
 - 1) nazwę i adres Centrum;
 - 2) określenie stanowiska pracy;
 - 3) imię i nazwisko wybranego kandydata oraz określenie jego miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny;
 - 4) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo uzasadnienie niezatrudnienia żadnego kandydata.
10. Informację, o której mowa w ust. 7, zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Centrum i w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Centrum, w której był prowadzony nabór, w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata albo zakończenia naboru - w przypadku gdy w jego wyniku nie doszło do zatrudnienia żadnego kandydata.
11. Jeżeli stosunek pracy osoby wyłonionej w drodze naboru ustał w terminie 3 miesięcy od dnia nawiązania stosunku pracy, można zatrudnić na tym samym stanowisku kolejnego najlepszego

kandydata wymienionego w protokole tego naboru. Przepisy ust. 9 i 10 stosuje się odpowiednio.

Art. 8g. [Ograniczenie możliwości wykonywania dodatkowych zajęć zarobkowych przez pracowników Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom]

1. Pracownik Centrum nie może wykonywać dodatkowych zajęć zarobkowych, w tym podejmować dodatkowego zatrudnienia, bez zgody:
 - 1) ministra właściwego do spraw zdrowia - w przypadku Dyrektora Centrum;
 - 2) Dyrektora Centrum - w przypadku pracownika innego niż wymieniony w pkt 1.
2. Wykonywanie dodatkowych zajęć zarobkowych, w tym podejmowanie dodatkowego zatrudnienia, przez osoby, o których mowa w ust. 1, nie może pozostawać w sprzeczności z ich obowiązkami lub wywoływać podejrzenia o ich stronniczość lub interesowność.
3. Naruszenie zakazów, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowi podstawę do odwołania ze stanowiska albo rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem.

Art. 8h. [Upoważnienie pracowników Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do podejmowania określonych czynności]

1. Dyrektor Centrum może upoważniać pracowników Centrum do podejmowania określonych czynności, w tym do wydawania decyzji administracyjnych.
2. W postępowaniu administracyjnym organem wyższego stopnia w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052) w stosunku do Dyrektora Centrum jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Art. 8i. [Pokrywanie z budżetu państwa kosztów działalności Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom]

Koszty działalności Centrum i wykonywanych przez nie zadań są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

Art. 8j. [Status prawny i statut Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom]

1. Przy Prezesie Rady Ministrów działa Rada do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom.
2. Rada do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom jest organem koordynacyjno-doradczym w sprawach z zakresu uzależnień.
3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, statut Rady do spraw Przeciwdziałania

Uzależnieniom określający szczegółowe warunki i tryb jej działania, w tym działania zespołów roboczych, o których mowa w art. 8o, uwzględniając potrzebę zapewnienia sprawnego działania tej rady oraz efektywności realizowania przez nią zadań.

Art. 8k. [Skład i posiedzenia Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom]

1. Osoby wchodzące w skład Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów.
2. W skład Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom wchodzi:
 - 1) przewodniczący - przedstawiciel ministra właściwego do spraw zdrowia w randze sekretarza lub podsekretarza stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zdrowia;
 - 2) zastępca przewodniczącego - przedstawiciel ministra właściwego do spraw wewnętrznych w randze sekretarza lub podsekretarza stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
 - 3) sekretarz - Dyrektor Centrum;
 - 4) członkowie - przedstawiciele w randze sekretarza lub podsekretarza stanu w urzędach obsługujących:
 - a)ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - b)ministra właściwego do spraw gospodarki,
 - c)Ministra Obrony Narodowej,
 - d)Ministra Sprawiedliwości,
 - e)ministra właściwego do spraw rolnictwa,
 - f)ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki,
 - g)ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
 - h)ministra właściwego do spraw zagranicznych

- wskazani przez właściwego ministra;
- 5) członek - przedstawiciel strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, przez nią wskazany.
3. Posiedzenia Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom są zwoływane co najmniej 2 razy w roku.

Art. 8l. [Odwołanie osoby wchodzącej w skład Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom]

1. Prezes Rady Ministrów odwołuje osobę wchodzącą w skład Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom z powodu:
 - 1) złożenia rezygnacji przez tę osobę;
 - 2) złożenia wniosku o jej odwołanie przez podmiot, którego osoba ta jest przedstawicielem;
 - 3) skazania jej prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.
2. W przypadku odwołania albo śmierci osoby wchodzącej w skład Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom właściwy podmiot przedstawia wniosek o powołanie innego przedstawiciela.

Art. 8m. [Zadania Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom]

Do zadań Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom należy:

- 1) monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze uzależnień;
- 2) występowanie do ministra właściwego do spraw zdrowia w sprawach, które dotyczą tworzenia, zmian i uzupełnień do krajowych strategii i planów przeciwdziałania problemom wywoływanym przez uzależnienia;
- 3) monitorowanie informacji o realizacji krajowych strategii i planów przeciwdziałania problemom wywoływanym przez uzależnienia;
- 4) monitorowanie realizacji Narodowego Programu Zdrowia w zakresie działań, które dotyczą uzależnień;
- 5) zalecanie rozwiązań organizacyjnych w zakresie dotyczącym uzależnień;
- 6) współdziałanie z podmiotami, które realizują zadania w zakresie problematyki dotyczącej przedmiotu działalności tej rady;
- 7) wydawanie opinii w sprawach zleconych przez Prezesa Rady Ministrów albo ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 8n. [Udział specjalistów w posiedzeniach Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom; podejmowanie uchwał przez Radę]

1. Do udziału w posiedzeniach Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom jej przewodniczący może zapraszać specjalistów zajmujących się problematyką przeciwdziałania uzależnieniom.
2. Rada do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom wydaje opinie i przedstawia wnioski w formie uchwał podejmowanych większością głosów.

Art. 8o. [Zespoły robocze Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom]

W celu wykonywania zadań Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom jej przewodniczący może powoływać zespoły robocze, w których skład wchodzi członkowie tej rady lub inne osoby, w szczególności specjaliści zajmujący się problematyką przeciwdziałania uzależnieniom.

Art. 8p. [Świadczenia przysługujące osobom wchodzącym w skład Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom; obsługa techniczno-organizacyjna Rady]

1. Za udział w pracach Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom osobom wchodzącym w jej skład nie przysługuje wynagrodzenie.
2. Osobom wchodzącym w skład Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.
3. Obsługę techniczno-organizacyjną Rady do spraw Przeciwdziałania Uzależnieniom zapewnia Centrum.

Art. 8q. [Dofinansowanie kosztów szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień]

1. Dyrektor Centrum może dofinansować koszty szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień, o którym mowa w ustawie z dnia 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 46 tej ustawy, na wniosek uczestnika tego szkolenia po potwierdzeniu przez jednostkę szkolącą rozpoczęcia tego szkolenia, jeżeli jego uczestnik jest zatrudniony w podmiocie prowadzącym rehabilitację lub psychoterapię osób uzależnionych w zakresie uzależnień.
2. Dyrektor Centrum wskazuje termin składania wniosków, o których mowa w ust. 1, a także ustala corocznie maksymalną kwotę dofinansowania przypadającą na jednego uczestnika szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień oraz liczbę uczestników objętych dofinansowaniem, mając na względzie wysokość środków przewidzianych na ten cel w planie finansowym Centrum.
3. Dane, o których mowa w ust. 2, Dyrektor Centrum zamieszcza niezwłocznie po ich ustaleniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Centrum.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko uczestnika szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień;
 - 2) adres miejsca zamieszkania uczestnika szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień;
 - 3) terminy rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień;
 - 4) potwierdzenie rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień przez jednostkę szkolącą;
 - 5) uzasadnienie dofinansowania kosztów szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień.
5. O dofinansowaniu kosztów szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie psychoterapii uzależnień decyduje kolejność wpływu wniosków, do wyczerpania środków przewidzianych na ten cel w planie finansowym Centrum.

Rozdział 3

Narodowy Program Zdrowia i Komitet Sterujący Narodowego Programu Zdrowia

Art. 9. [Sporządzenie i treść NPZ]

1. Narodowy Program Zdrowia, zwany dalej "NPZ", jest dokumentem ustanawianym w celu realizacji polityki zdrowia publicznego i opiera się na współdziałaniu organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2.
2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, NPZ obejmujący:
 - 1) cel strategiczny NPZ ukierunkowany na wydłużenie życia w zdrowiu ludności Rzeczypospolitej Polskiej i poprawę jakości życia związanej ze zdrowiem oraz ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu,
 - 2) cele operacyjne służące realizacji celu strategicznego ukierunkowane na zmniejszenie narażenia społeczeństwa na największe zagrożenia zdrowia,
 - 3) zadania służące realizacji celów operacyjnych,
 - 4) podmioty odpowiedzialne za realizację zadań,
 - 5) realizatorów zadań,
 - 6) tryb i wysokość finansowania zadań,

7) wskaźniki i sposób monitorowania i ewaluacji NPZ

- mając na uwadze stan zdrowia społeczeństwa, skalę występowania czynników ryzyka zdrowotnego i czynników o działaniu ochronnym dla zdrowia oraz efektywność i skuteczność zadań podejmowanych na rzecz poprawy stanu zdrowia i jakości życia.

3. NPZ sporządza się na okres nie krótszy niż 5 lat.

4. Na realizację zadań określonych w NPZ jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2, mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa.

Art. 10. [Komitet Sterujący NPZ]

1. Tworzy się Komitet Sterujący Narodowego Programu Zdrowia, zwany dalej "Komitetem". Do zadań Komitetu należy bieżąca koordynacja działań i rozwiązywanie problemów związanych z realizacją NPZ.
2. Komitet składa się z przedstawicieli ministrów wskazanych w NPZ jako podmioty odpowiedzialne za realizację zadań w nim określonych, w randze sekretarza lub podsekretarza stanu, oraz z ministra właściwego do spraw zdrowia.
3. Członków Komitetu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zdrowia na wniosek właściwych ministrów.
4. Przewodniczącym Komitetu jest minister właściwy do spraw zdrowia.
5. Komitet podejmuje rozstrzygnięcia zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jego członków. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego Komitetu.
6. Członkowie Komitetu odpowiadają za wdrażanie zadań NPZ w zakresie właściwym dla reprezentowanego ministra.
7. Obsługę Komitetu zapewnia komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zdrowia.
8. Członkom Komitetu, w związku z wykonywanymi czynnościami, nie przysługuje wynagrodzenie.
9. Koszty funkcjonowania Komitetu są pokrywane z budżetu państwa z części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia.
10. Szczegółowy tryb pracy Komitetu określa regulamin pracy Komitetu uchwalony przez Komitet.

Art. 11. [Zgłaszanie wniosków dotyczących realizacji zadań z zakresu NPZ]

1. Minister właściwy do spraw zdrowia może zgłaszać do Prezesa Rady Ministrów wnioski dotyczące realizacji zadań z zakresu spraw wskazanych w NPZ.
2. Podmiot wskazany jako odpowiedzialny za realizację zadań z zakresu spraw wskazanych w NPZ, dla osiągnięcia celów określonych w tym programie, jest obowiązany współdziałać z ministrem właściwym do spraw zdrowia.

Art. 12. [Przekazywanie informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego]

1. Organy administracji rządowej, z wyłączeniem wojewody, agencje wykonawcze oraz inne państwowe jednostki organizacyjne uczestniczące w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego przekazują ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, do dnia 30 kwietnia każdego roku, roczną informację o zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego.
2. Jednostki samorządu terytorialnego przekazują właściwemu wojewodzie, do dnia 31 marca każdego roku, roczną informację o zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego.
3. Wojewoda weryfikuje informację, o której mowa w ust. 2, pod względem:
 - 1) spełnienia wymagań, o których mowa w ust. 7;
 - 2) zgodności realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego celów i podjętych lub zrealizowanych zadań z celami operacyjnymi i zadaniami służącymi do ich realizacji, określonymi w NPZ.
4. W przypadku braku możliwości zweryfikowania informacji w zakresie, o którym mowa w ust. 3, wojewoda występuje do jednostki samorządu terytorialnego o jej uzupełnienie lub dostosowanie do wymagań, o których mowa w ust. 7.
5. Wojewoda na podstawie informacji, o których mowa w ust. 2, przygotowuje informację zbiorczą wraz z opinią dotyczącą zgodności zrealizowanych lub podjętych zadań z krajowym planem transformacji, o którym mowa w art. 95b ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, i wojewódzkim planem transformacji, o którym mowa w art. 95c ust. 1 tej ustawy.
6. Informację zbiorczą oraz opinię, o których mowa w ust. 5, wojewoda, wraz z informacjami o zadaniach zrealizowanych przez niego w okresie objętym sprawozdaniem, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw zdrowia do dnia 30 września każdego roku.

7. Informacje, o których mowa w ust. 1, 2 i 5, zawierają:
 - 1) określenie odpowiednio organu sporządzającego informację lub ją przekazującego;
 - 2) wskazanie realizowanego celu operacyjnego NPZ dla podjętych lub zrealizowanych zadań z zakresu zdrowia publicznego, jeżeli dotyczy;
 - 3) opis zadań z zakresu zdrowia publicznego zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku;
 - 4) wskazanie źródeł i wysokości finansowania zadań zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku;
 - 5) inne informacje uznane przez dany organ za istotne w zakresie zadań podjętych w ubiegłym roku.
8. Na podstawie informacji oraz opinii, o których mowa w ust. 1, 2 i 5, minister właściwy do spraw zdrowia sporządza, co dwa lata, informację o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 7, zawierającą ocenę zgodności zrealizowanych lub podjętych przez jednostki samorządu terytorialnego zadań z krajowym planem transformacji, o którym mowa w art. 95b ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, i wojewódzkim planem transformacji, o którym mowa w art. 95c ust. 1 tej ustawy. Minister właściwy do spraw zdrowia przekazuje informację Radzie Ministrów do dnia 30 listopada roku następującego po ostatnim roku objętym informacją.
9. W przypadku stwierdzenia niezgodności zadań realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego z krajowym planem transformacji, o którym mowa w art. 95b ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, i wojewódzkim planem transformacji, o którym mowa w art. 95c ust. 1 tej ustawy, wojewoda przekazuje swoją opinię w tym zakresie organowi stanowiącemu danej jednostki.
10. Rada Ministrów przekazuje Sejmowi informację, o której mowa w ust. 8, nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia przyjęcia jej przez Radę Ministrów.
11. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz wzór dokumentu zawierającego taką informację, uwzględniając możliwość sprawnego przeprowadzenia analizy uzyskanych informacji i ich przetworzenia w celu sporządzenia informacji, o której mowa w ust. 5.

Rozdział 3a

Oplata od środków spożywczych

Art. 12a. [Napoje, których wprowadzanie na rynek podlega opłacie]

1. Wprowadzanie na rynek krajowy napojów z dodatkiem:

- 1) cukrów będących monosacharydami lub disacharydami oraz środków spożywczych zawierających te substancje oraz substancji słodzących, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz. Urz. UE I 354 z 31.12.2008, str. 16, z późn. zm.), zwanym dalej "rozporządzeniem nr 1333/2008",
- 2) kofeiny lub tauryny

- podlega opłacie, zwanej dalej "opłatą".

2. Przez wprowadzenie na rynek krajowy napojów, o których mowa w ust. 1, rozumie się sprzedaż napojów przez podmioty obowiązane do zapłaty opłaty, o których mowa w art. 12d ust. 1, do pierwszego punktu, w którym jest prowadzona sprzedaż detaliczna oraz sprzedaż detaliczna napojów przez: producenta, podmiot, o którym mowa w art. 12d ust. 1 pkt 2, podmiot nabywający napoje w ramach wewnątrzspółnotowego nabycia towarów lub importera napoju, albo sprzedaż w przypadku, o którym mowa w art. 12e ust. 3.

3. Przez sprzedaż detaliczną, o której mowa w ust. 2, rozumie się dokonywanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w ramach działalności gospodarczej zbywcy, odpłatnego zbywania towarów konsumentom na podstawie umowy zawartej:

- 1) w lokalu przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2020 r. poz. 287 oraz z 2021 r. poz. 2105),
- 2) poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta

- także w przypadku, gdy zbywaniu towaru towarzyszy świadczenie usługi odrębnie niezaewidencjonowanej.

Art. 12b. [Pojęcie napoju na potrzeby przepisów o opłacie od środków spożywczych; wyłączenia]

1. Za napój, o którym mowa w art. 12a ust. 1, uważa się wyrób w postaci napoju oraz syrop będący środkiem spożywczym, ujęty w Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług w klasach 10.32 i 10.89 oraz w dziale 11, w którego składzie znajduje się co najmniej jedna z substancji, o których mowa w art. 12a ust. 1, z wyłączeniem substancji występujących w nich naturalnie.

2. Opłacie nie podlega wprowadzenie na rynek krajowy napojów:

- 1) będących wyrobami medycznymi w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/

2009 oraz uchylecia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (Dz. Urz. UE L 117 z 05.05.2017, str. 1, z późn. zm.);

- 2) będących suplementami diety w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 39 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021 oraz z 2022 r. poz. 24 i 138);
- 3) będących żywnością specjalnego przeznaczenia medycznego, preparatami do początkowego żywienia niemowląt, preparatami do dalszego żywienia niemowląt, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylającym dyrektywę Rady 92/52/EWG, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009 (Dz. Urz. UE L 181 z 29.06.2013, str. 35, z późn. zm.);
- 4) będących wyrobami akcyzowymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 143 i 1137);
- 5) w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu surowcowego oraz zawartość cukrów jest mniejsza lub równa 5 g w przeliczeniu na 100 ml napoju;
- 6) będących roztworami węglowodanowo-elektrolitowymi, o których mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 432/2012 z dnia 16 maja 2012 r. ustanawiającym wykaz dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych dotyczących żywności, innych niż oświadczenia odnoszące się do zmniejszenia ryzyka choroby oraz rozwoju i zdrowia dzieci (Dz. Urz. UE L 136 z 25.05.2012, str. 1, z późn. zm.), zwany dalej "rozporządzeniem nr 432/2012", w których zawartość cukrów jest mniejsza lub równa 5 g w przeliczeniu na 100 ml napoju;
- 7) będących wyrobami, w których na pierwszym miejscu w wykazie składników znajduje się mleko albo jego przetwory, niezależnie od ich sklasyfikowania w Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług.

Art. 12c. [Przeznaczenie opłat oraz dodatkowych opłat]

1. Opłata oraz dodatkowa opłata, o której mowa w art. 12i ust. 1, stanowią w wysokości:
 - 1) 96,5 % przychód Narodowego Funduszu Zdrowia;
 - 2) 3,5% dochód budżetu państwa, w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

2. Narodowy Fundusz Zdrowia przeznacza środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, na działania o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym oraz na świadczenia opieki zdrowotnej związane z utrzymaniem i poprawą stanu zdrowia świadczeniobiorców z chorobami rozwiniętymi na tle niewłaściwych wyborów i zachowań zdrowotnych, w szczególności z nadwagą i otyłością.

Art. 12d. [Podmioty zobowiązane do zapłaty opłaty]

1. Obowiązek zapłaty opłaty ciąży na osobie fizycznej, osobie prawnej oraz jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej będącej:
 - 1) podmiotem sprzedającym napoje do punktów sprzedaży detalicznej albo prowadzącym sprzedaż detaliczną napojów w przypadku: producenta, podmiotu nabywającego napoje w ramach wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów lub importera napoju;
 - 2) zamawiającym, w przypadku gdy skład napoju objętego opłatą stanowi element umowy zawartej przez producenta a dotyczącej produkcji tego napoju dla zamawiającego.
2. W przypadku powstania obowiązku zapłaty opłaty na podstawie ust. 1 pkt 2 obowiązek ten spoczywa wyłącznie na zamawiającym, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.
3. Informację o zawarciu umowy, o której mowa w ust. 1 pkt 2, producent zgłasza do organu właściwego w sprawie opłaty na piśmie nie później niż w dniu powstania obowiązku zapłaty opłaty.
4. Informacja o zawarciu umowy zawiera następujące dane:
 - 1) dane producenta oraz podmiotu obowiązwanego do zapłaty opłaty:
 - a) nazwę (firmę) albo imię i nazwisko,
 - b) adres siedziby albo miejsce zamieszkania,
 - c) NIP,
 - d) imię i nazwisko, numer telefonu lub adres poczty elektronicznej osoby wskazanej do kontaktu;
 - 2) informacje o składzie napojów będących przedmiotem umowy, w tym o dodatku kofeiny lub tauryny substancji słodzących, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 1, oraz o zawartości cukrów w przeliczeniu na objętość napojów, w zakresie niezbędnym do obliczenia opłaty, zgodnie z ich etykietą;
 - 3) datę i podpis producenta lub osoby przez niego upoważnionej.

Art. 12e. [Powstanie obowiązku zapłaty opłaty; organ właściwy w sprawach opłaty]

1. Obowiązek zapłaty opłaty powstaje z dniem wprowadzenia na rynek krajowy napoju, o którym mowa

w art. 12a ust. 1.

2. Producent, o którym mowa w art. 12d ust. 1 pkt 2, ma obowiązek przekazywać podmiotowi obowiązkanemu do zapłaty opłaty informacje, o których mowa w art. 12d ust. 4, w terminie pozwalającym na wypełnienie obowiązków, o których mowa w art. 12g ust. 1.
3. Obowiązek zapłaty opłaty ciąży na podmiocie sprzedającym napoje, o których mowa w art. 12a ust. 1, podmiotowi prowadzącemu jednocześnie sprzedaż detaliczną oraz hurtową. W takim przypadku opłatę odprowadza się od wszystkich sprzedanych temu podmiotowi napojów objętych opłatą.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, pozostałe podmioty wprowadzające na rynek napoje, o których mowa w art. 12a ust. 1, za których wprowadzenie została zapłacona opłata, nie uwzględniają tych napojów w informacji, o której mowa w art. 12g ust. 1 pkt 1.
5. Organem właściwym w sprawie opłaty jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu obowiązkanego do zapłaty opłaty, o którym mowa w art. 12d ust. 1.

Art. 12f. [Wysokość opłaty]

1. Na wysokość opłaty składają się następujące części:
 - 1) 0,50 zł za zawartość cukrów w ilości równej lub mniejszej niż 5 g w 100 ml napoju, lub za zawartość w jakiegokolwiek ilości co najmniej jednej substancji słodzącej, o których mowa w rozporządzeniu nr 1333/2008,
 - 2) 0,05 zł za każdy gram cukrów powyżej 5 g w 100 ml napoju- w przeliczeniu na litr napoju.
2. Wysokość opłaty dla napojów zawierających powyżej 5 g cukrów w 100 ml napoju stanowi sumę części, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, z wyłączeniem ust. 7.
3. Napoje zawierające dodatek kofeiny lub tauryny są objęte opłatą w wysokości 0,10 zł w przeliczeniu na litr napoju.
4. Wysokość opłaty dla napojów zawierających substancje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, oraz kofeinę lub taurynę stanowi odpowiednio sumę części, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, oraz opłaty, o której mowa w ust. 3.
5. Do obliczenia opłaty zawartość cukrów w 100 ml napoju jest zaokrąglana w górę do pełnego grama.
6. Maksymalna wysokość opłaty wynosi 1,2 zł w przeliczeniu na 1 litr napoju.

7. Napoje:

- 1) w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu surowcowego,
 - 2) będące roztworami węglowodanowo-elektrolitowymi, o których mowa w rozporządzeniu nr 432/2010
- zawierające powyżej 5 g cukrów w 100 ml napoju są objęte wyłącznie częścią opłaty, o której mowa w ust. 1 pkt 2.
8. Kwotę należnej opłaty pomniejsza się o kwotę opłaty naliczonej od napojów zwróconych podmiotowi obowiązanyemu do zapłaty opłaty.

Art. 12g. [Obowiązki informacyjne podmiotów zobowiązanych do zapłaty opłaty]

1. Podmioty obowiązane do zapłaty opłaty, o których mowa w art. 12d ust. 1, są obowiązane:

- 1) składać w postaci elektronicznej informację, opatrzoną podpisem kwalifikowanym, według wzoru, o którym mowa w ust. 3, organowi właściwemu w sprawie opłaty za pośrednictwem systemu informatycznego ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - 2) obliczać i wpłacać opłatę
- w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy informacja, na rachunek organu właściwego w sprawie opłaty.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, zawiera następujące dane:

- 1) okres, za który jest składana;
- 2) miejsce składania informacji: nazwę właściwego urzędu skarbowego;
- 3) cel składania informacji:
 - a) złożenie informacji,
 - b) korekta informacji;
- 4) dane podmiotu obowiązanyemu do zapłaty opłaty:
 - a) nazwę (firmę) albo imię i nazwisko,
 - b) NIP,
 - c) imię i nazwisko, numer telefonu lub adres poczty elektronicznej osoby wskazanej do kontaktu;
- 5) kwotę opłaty ustaloną na podstawie art. 12f;
- 5a) kwotę opłaty naliczonej od napojów zwróconych, pomniejszającą kwotę należnej opłaty zgodnie z a

12f ust. 8;

- 6) kwotę opłaty do zapłaty;
 - 7) informacje o opłacie:
 - a) łączną kwotę opłaty,
 - b) kwotę opłaty za poszczególne napoje określone w art. 12f ust. 1 i 3,
 - c) liczbę litrów napojów, o których mowa w art. 12a ust. 1, sprzedanych w danym okresie - w podziale na poszczególne napoje określone w art. 12f ust. 1 i 3 wraz z informacją o dodatku w składzie kofeiny lub tauryny, lub substancji słodzących, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 1, oraz o zawartości cukrów w 100 ml napoju,
 - d) numery faktur, daty ich wystawienia, odpowiednio NIP dostawcy albo nabywcy oraz numery par towaru, jeżeli nie są zawarte na fakturze;
 - 8) datę i podpis podmiotu obowiązującego do zapłaty opłaty lub osoby przez niego upoważnionej;
 - 9) pouczenie, że informacja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479).
3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi i udostępni na elektronicznej platformie usług administracji publicznej wzór dokumentu elektronicznego informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1.

Art. 12h. [Przekazanie części kwoty opłaty na rachunek NFZ]

1. Organ właściwy w sprawie opłaty przekazuje 96,5% kwoty pobranej opłaty oraz dodatkowej opłaty, o której mowa w art. 12i ust. 1, na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 30 dni od dnia wpływu środków na rachunek organu właściwego w sprawie opłaty albo przekazania jej na ten rachunek przez organ egzekucyjny.
2. W przypadku powstania nadpłaty w opłacie organ właściwy w sprawie opłaty dokonuje zwrotu nadpłaty ze środków należnych Narodowemu Funduszowi Zdrowia.

Art. 12i. [Dodatkowa opłata]

1. W przypadku niedokonania opłaty w terminie, o którym mowa w art. 12g ust. 1, organ właściwy w sprawie opłaty ustala, w drodze decyzji, dodatkową opłatę w wysokości odpowiadającej 50% kwoty należnej opłaty.

2. Dodatkową opłatę wnosi się na rachunek organu właściwego w sprawie opłaty.
3. Do dodatkowej opłaty przepisy art. 12c oraz art. 12h ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 12j. [Uzupełniające stosowanie przepisów Ordynacji podatkowej; zajęcie przez ministra stanowiska w sprawie]

1. Do opłaty i dodatkowej opłaty, o której mowa w art. 12i ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.), przy czym uprawnienia organów podatkowych przysługują odpowiednio naczelnikowi urzędu skarbowego, dyrektorowi izby administracji skarbowej, Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej i ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.
2. Organ właściwy w sprawie interpretacji ogólnych, objaśnień i interpretacji indywidualnych przepisów dotyczących opłaty i dodatkowej opłaty, o której mowa w art. 12i ust. 1, może wystąpić do ministra właściwego do spraw zdrowia z wnioskiem o zajęcie stanowiska w sprawie. W przypadku interpretacji ogólnych wydawanych na wniosek i interpretacji indywidualnych minister właściwy do spraw zdrowia zajmuje stanowisko w terminie 21 dni od dnia doręczenia wniosku o zajęcie stanowiska, przy czym do terminu do wydania interpretacji ogólnej i interpretacji indywidualnej nie wlicza się okresu od dnia doręczenia tego wniosku do dnia otrzymania stanowiska.

Art. 12k. [Roczne informacje NFZ o sposobie wykorzystania środków z opłat]

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, nie później niż do dnia 15 kwietnia, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informację o sposobie wykorzystania środków, o których mowa w art. 12c ust. 1 pkt 1, w poprzednim roku kalendarzowym.

Rozdział 4

Zasady finansowania zadań z zakresu zdrowia publicznego

Art. 13. [Źródła finansowania zadań z zakresu zdrowia publicznego]

Zadania z zakresu zdrowia publicznego są finansowane ze środków pozostających w dyspozycji:

- 1) ministra właściwego do spraw zdrowia, w tym ze środków państwowych funduszy celowych;
 - 2) realizujących zadania z zakresu zdrowia publicznego:
- a) innych ministrów lub centralnych organów administracji rządowej, w tym ze środków państwowych funduszy celowych,

- b) agencji wykonawczych i innych państwowych jednostek organizacyjnych, w tym Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 3) jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 14. [Przekazywanie środków na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego]

1. Powierzenie realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego przez odpowiedniego dysponenta środków, o których mowa w art. 13, odbywa się w trybie konkursu ofert ogłaszanego przez tego dysponenta.
2. Dysponent środków, o których mowa w art. 13, nie ogłasza konkursu ofert na realizację zadania, o którym mowa w ust. 1, jeżeli w NPZ określono podmiot właściwy do realizacji tego zadania oraz wskazano, że powierzenie jego realizacji następuje na wniosek tego podmiotu składany do odpowiedniego dysponenta środków.
3. Na realizację powierzonego zadania w trybie, o którym mowa w ust. 1 i 2, odpowiedni dysponent przekazuje środki na podstawie umowy zawartej z realizatorem zadania.
4. Do wyboru realizatorów zadań nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych oraz przepisów o prowadzeniu działalności pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych, o których mowa w rozdziale 2 działu II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
5. Przepisów ustawy nie stosuje się do trybu powierzania realizacji zadań finansowanych ze środków państwowych funduszy celowych.

Art. 15. [Ogłoszenie o konkursie ofert; treść oferty i załączniki do oferty]

1. W ogłoszeniu o konkursie ofert określa się:
 - 1) zadanie będące przedmiotem konkursu ofert;
 - 2) wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania;
 - 3) terminy i warunki realizacji zadania;
 - 4) kryteria oceny ofert;
 - 5) miejsce i termin składania ofert;
 - 6) termin rozstrzygnięcia konkursu ofert;
 - 7) termin i sposób ogłoszenia wyników konkursu ofert;

- 8) sposób odwołania się od rozstrzygnięcia konkursu ofert;
 - 9) poziom i sposób obliczania minimalnego współfinansowania zadania przez podmiot ogłaszający konkurs, jeżeli współfinansowanie zadania jest warunkiem otrzymania środków;
 - 10) wykaz dokumentów, które należy dołączyć do oferty;
 - 11) informację o możliwości odwołania konkursu ofert przed upływem terminu na złożenie ofert oraz możliwości przedłużenia terminu złożenia ofert i terminu rozstrzygnięcia konkursu ofert;
 - 12) sposób złożenia oferty i dokumentów, o których mowa w pkt 10.
2. Ogłoszenie o konkursie ofert może zawierać dodatkowo:
 - 1) opis sposobu oceny ofert w zakresie każdego z kryteriów oceny ofert;
 - 2) sposób i terminy przekazania środków na rzecz realizatorów zadań.
 3. Wraz z ogłoszeniem o konkursie ofert zamieszcza się wzór formularza oferty, zgodnie z którym realizator zadania składa ofertę.
 4. Ogłoszenie o konkursie ofert umieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej podmiotu ogłaszającego konkurs oraz w jego siedzibie.
 5. Oferta złożona w konkursie ofert zawiera:
 - 1) szczegółowy sposób realizacji zadania;
 - 2) termin i miejsce realizacji zadania;
 - 3) harmonogram działań w zakresie realizacji zadania;
 - 4) informację o wysokości wnioskowanych środków;
 - 5) informację o wysokości współfinansowania realizacji zadania, jeżeli dotyczy;
 - 6) informację o wcześniejszej działalności podmiotu składającego ofertę, jeżeli działalność ta dotyczy zadania określonego w ogłoszeniu o konkursie ofert;
 - 7) informację o posiadanych zasobach rzeczowych oraz zasobie kadrowym i kompetencjach osób zapewniających wykonanie zadania, a także o zakresie obowiązków tych osób;
 - 8) informację o wysokości środków przeznaczonych na realizację zadania oraz kosztorys wykonania zadania, w szczególności uwzględniający koszty administracyjne.
 6. Do oferty dołącza się:
 - 1) aktualny odpis z odpowiedniego rejestru lub inne dokumenty informujące o statusie prawnym

podmiotu składającego ofertę i umocowanie osób go reprezentujących;

- 2) oświadczenie potwierdzające, że w stosunku do podmiotu składającego ofertę nie stwierdzono niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków publicznych;
- 3) oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu składającego ofertę o niekaralności zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi oraz niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) oświadczenie, że podmiot składający ofertę jest jedynym posiadaczem rachunku, na który zostaną przekazane środki, i zobowiązuje się go utrzymywać do chwili zaakceptowania rozliczenia tych środków pod względem finansowym i rzeczowym;
- 5) oświadczenie osoby upoważnionej do reprezentacji podmiotu składającego ofertę wskazujące, że kwota środków przeznaczona zostanie na realizację zadania zgodnie z ofertą i że w tym zakresie zadanie nie będzie finansowane z innych źródeł.

Art. 16. [Treść wniosku do dysponenta środków o przekazanie środków na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego]

Wniosek, o którym mowa w art. 14 ust. 2, zawiera informacje, o których mowa w art. 15 ust. 5 pkt 1-5 i 8. Do wniosku dołącza się dokumenty, o których mowa w art. 15 ust. 6.

Art. 17. [Obowiązki realizatorów zadań; kontrola dokonywana przez dysponenta środków]

1. Realizatorzy zadań, z którymi została zawarta umowa, o której mowa w art. 14 ust. 3, są obowiązani do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków oraz dokonywanych z tych środków wydatków.
2. Odpowiedni dysponent środków nadzoruje prawidłowość wydatkowania przekazanych środków pod względem racjonalności, celowości, gospodarności i legalności ich wydatkowania oraz spełnienia zasad, o których mowa w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.).
3. Dysponentowi środków przysługuje prawo przeprowadzenia kontroli w siedzibie realizatora zadań, który otrzymał środki, oraz odbierania w ramach przeprowadzanej kontroli oświadczeń.
4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3 oraz w art. 15 ust. 6 pkt 2-5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności

karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Do środków przekazywanych na podstawie umowy zawartej na podstawie art. 14 ust. 3, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się przepisy o finansach publicznych dotyczące dotacji.

Art. 18. [Obowiązkowe przeznaczenie części środków na określone cele]

Nie mniej niż 10% środków przeznaczonych na realizację zadań NPZ przeznacza się na zadania z zakresu:

- 1) monitorowania i oceny stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia społeczeństwa;
- 2) identyfikacji i analizy rozpowszechnienia czynników stanowiących zagrożenie stanu zdrowia społeczeństwa;
- 3) identyfikacji przyczyn nierówności w zdrowiu wynikających z uwarunkowań społeczno-ekonomicznych;
- 4) inicjowania i prowadzenia badań naukowych:
 - a) zmierzających do oceny związku między potencjalnymi czynnikami szkodliwymi dla zdrowia lub innymi czynnikami ryzyka a stanem zdrowia ludności,
 - b) dotyczących oceny skuteczności i efektywności działań z zakresu zdrowia publicznego, obejmujących testowanie skuteczności zadań z zakresu zdrowia publicznego polegających na promocji zdrowia lub profilaktyce chorób innych niż określone w NPZ.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 19.

W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 i 1893) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 20.

W ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 21.

W ustawie z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 298) uchyla się art. 4.

Art. 22.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 23.

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 24.

W ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r. poz. 947, z późn. zm.) w załączniku: (zmiany pominięte).

Art. 25.

W ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 612, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 26. [Pierwsze opinie wojewody]

Wojewoda po raz pierwszy dołącza opinię dotyczącą zgodności zrealizowanych lub podjętych zadań z priorytetami dla regionalnej polityki zdrowotnej, o których mowa w art. 95c ustawy zmienianej w art. 22, do:

- 1) informacji zbiorczej, o której mowa w art. 12 ust. 5, za 2017 r.;
- 2) wniosku, o którym mowa w art. 48d ust. 2 ustawy zmienianej w art. 22, składanego w 2017 r.

Art. 27. [Realizacja zadań z zakresu zdrowia publicznego rozpoczęta przed dniem wejścia w życie ustawy]

1. Do zadań z zakresu zdrowia publicznego, których realizacja rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.
2. Do postępowań dotyczących realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 28. [Uchwalanie i realizacja programów w 2016 r.]

1. Na 2016 r. następujące programy:

- 1) wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, o których mowa w art. 4¹ ust. 1 oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy zmienianej w art. 19,
- 2) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, o których mowa w art. 9 ust. 1 oraz art. 10 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 23

- są uchwalane i realizowane na dotychczasowych zasadach.

2. Działania podejmowane przez jednostki samorządu terytorialnego w 2016 r. w zakresie ochrony zdrowia psychicznego są realizowane na dotychczasowych zasadach.

Art. 29. [Maksymalny limit wydatków będących skutkiem finansowym ustawy]

1. W latach 2016-2025 maksymalny limit wydatków budżetu państwa, będących skutkiem finansowym ustawy, wynosi w roku:

- 1) 2016 - 70,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów;
- 2) 2017 - 80,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów;
- 3) 2018 - 40,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów;
- 4) 2019 - 80,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów;
- 5) 2020 - 80,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów;
- 6) 2021 - 80,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów;
- 7) 2022 - 80,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów;
- 8) 2023 - 80,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów;
- 9) 2024 - 80,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów;
- 10) 2025 - 80,7 mln zł, w tym 0,7 mln zł w budżetach wojewodów.

2. W latach 2016-2025 maksymalny limit wydatków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej i Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, będących skutkiem finansowym ustawy, wynosi w roku:

- 1) 2016 - 70 mln zł;
- 2) 2017 - 60 mln zł;
- 3) 2018 - 100 mln zł;
- 4) 2019 - 60 mln zł;

- 5) 2020 - 147,75 mln zł;
 - 6) 2021 - 177 mln zł;
 - 7) 2022 - 177 mln zł;
 - 8) 2023 - 177 mln zł;
 - 9) 2024 - 177 mln zł;
 - 10) 2025 - 177 mln zł.
3. W przypadku gdy wielkość wydatków, o których mowa w ust. 1 i 2, po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, wielkość przyznanych środków przeznaczonych na wydatki obniża się w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków. W pierwszej kolejności ogranicza się wydatki na zadania, o których mowa w art. 2 pkt 1, 5, 7 i 8.
 4. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitów wydatków, o których mowa w ust. 1 i 2, jest minister właściwy do spraw zdrowia, a organami właściwymi do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, są odpowiednio minister właściwy do spraw zdrowia, minister właściwy do spraw kultury fizycznej, inni właściwi ministrowie wskazani jako podmioty odpowiedzialne za realizację zadań w Narodowym Programie Zdrowia oraz wojewodowie.
 5. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej, inni właściwi ministrowie wskazani jako podmioty odpowiedzialne za realizację zadań w Narodowym Programie Zdrowia oraz wojewodowie są obowiązani do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informacji o stopniu realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, umożliwiających monitorowanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie umożliwiającym wdrożenie mechanizmu korygującego.

Art. 30. [Wejście w życie]

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 4 ust. 2 pkt 7, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2017 r.;
- 2) art. 9, art. 19 pkt 1, 3, 4 i 6, art. 20, art. 23 i art. 25 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.;
- 3) art. 12 i art. 22, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.;
- 4) art. 21, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.